

Algemene voorwaarden

Ingangsdatum: 1 juli 2023

Artikel 1: Offerte

1. De offerte wordt schriftelijk of elektronisch uitgebracht, tenzij bijzondere omstandigheden zich voordoen.
2. In de offerte wordt onder meer omschreven waar de werkzaamheden worden uitgevoerd aan de hand van tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen. Voorts zal het tijdstip van aanvang van het werk en de oplevertermijnen worden genoemd.
Prijsvorming vindt plaats op basis van een vaste aanneemsom of op tarief regie. Bij de prijsvormingsmethode aannemingssom noemt de ondernemer een vast bedrag voor het werk dat is omschreven in de offerte. De omzetbelasting wordt in de offerte zo mogelijk afzonderlijk vermeld. De opdrachtnemer geeft in de offerte aan of de betaling van de aannemingssom in termijnen zal plaatsvinden en of op het werk een risicoregeling van toepassing zal zijn, en zo ja welke. Ook geeft de opdrachtnemer in de offerte aan of met stelposten rekening is gehouden, en zo ja met welke. Of hoeveelheden verrekenbaar zullen zijn (en zo ja, welke) wordt ook vermeld. Daarbij wordt de toepasselijkheid van deze algemene voorwaarden op de offerte en op de daaruit voortvloeiende aannemingsovereenkomst vermeld.
3. De offerte wordt schriftelijk ondertekend of middels een akkoordverklaring via elektronische weg met een duidelijke verwijzing naar het betreffende offertenummer afgesloten. Offertes gelden uitsluitend voor de termijn die daarin is vermeld. Is geen termijn vermeld dan geldt een termijn van veertien (14) dagen vanaf de dagtekening van de verstuurd offerte. In overleg kan worden afgeweken van de termijn van de offerte.
4. Tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen, die door de opdrachtnemer of in zijn opdracht gebruikt zijn, blijven het eigendom van de opdrachtnemer. Zij mogen niet aan derden ter hand worden gesteld of worden getoond met het doel een vergelijkbare offerte te verkrijgen. Zij mogen ook niet worden gekopieerd of op een andere wijze worden vermenigvuldigd. Indien geen opdracht wordt gegeven dienen de stukken binnen 14 dagen nadat de opdrachtnemer daarnaar heeft gevraagd, op kosten van de opdrachtgever aan de opdrachtnemer te worden teruggestuurd en eventuele kopieën te worden vernietigd.
5. Wanneer de offerte niet wordt geaccepteerd, heeft de opdrachtnemer het recht om de kosten van de offerte in rekening te brengen, indien dit tussen partijen zo is afgesproken.
6. Wanneer met de opdrachtgever geen prijs voor de uitvoering van de onderhavige werkzaamheden is overeengekomen, worden deze werkzaamheden door opdrachtnemer uitgevoerd tegen kostprijs, vermeerderd met de gebruikelijke opslagen voor winst, risico, algemene kosten, enzovoort. Opdrachtnemer is te allen tijde gerechtigd alle bijkomende kosten in rekening te brengen.
7. Gegevens door opdrachtnemer in drukwerken, folders, website(s) of andere publicaties, zijn niet bindend.

8. Bij bovenstaande bepalingen wordt uitgegaan van normale bedrijfsomstandigheden. Indien er sprake is van abnormale bedrijfsomstandigheden, is opdrachtnemer gerechtigd prijzen en voorwaarden te wijzigen, uiteraard in overleg met opdrachtgever.

Artikel 2: Overeenkomst

- 1.** De overeenkomst komt tot stand door aanvaarding van de offerte door opdrachtgever. Het gaat dus om aanbod en aanvaarding. Bij aanvaarding van de offerte verklaart opdrachtnemer tevens ingestemd te hebben met de algemene voorwaarden.
- 2.** Indien een opdracht wordt gegeven door twee of meer opdrachtgevers zijn zij hoofdelijk verbonden en heeft de opdrachtnemer tegenover ieder van hen recht op nakoming voor het geheel.
- 3.** Tegenstrijdigheden in of tussen contractstukken worden, met inachtneming van de redelijkheid en billijkheid, toegeschreven aan degene die of namens wie de stukken zijn opgesteld. Partijen zijn echter verplicht om elkaar te waarschuwen als tegenstrijdigheden in beeld lijken te zijn.

Artikel 3: Verplichtingen van de opdrachtgever

- 1.** Tenzij anders is overeengekomen zorgt de opdrachtgever ervoor dat de opdrachtnemer tijdig kan beschikken:
  - a)** over de benodigde gegevens en goedkeuringen voor de opzet van het werk (zoals publiekrechtelijke en privaatrechtelijke toestemmingen), zo nodig in overleg met de opdrachtnemer;
  - b)** over het gebouw, het terrein of het water waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;
  - c)** over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen;
  - d)** over aansluitingsmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming, gas, perslucht en water;
  - e)** over alle overige gegevens die noodzakelijk dan wel wenselijk zijn voor de behandeling van de betreffende opdracht.
- 2.** De benodigde elektriciteit, gas en water zijn voor rekening van de opdrachtgever.
- 3.** De opdrachtgever heeft geen toestemming om vóór de dag waarop het werk als opgeleverd wordt gekenmerkt, het werk zelf of door derden uit te laten voeren, tenzij de opdrachtnemer hiervoor toestemming geeft aan de opdrachtgever.
- 4.** Zonder voorafgaande schriftelijke of elektronische toestemming van de opdrachtnemer heeft de opdrachtgever geen toestemming om vóór de dag waarop het werk als opgeleverd wordt gekenmerkt zijn rechten en plichten uit de overeenkomst over te dragen aan een derde.

Artikel 4: Verplichtingen van de opdrachtnemer, werkbare werkdagen en bouwtijd

1. De opdrachtnemer is verplicht het werk goed en naar de bepalingen van de overeenkomst uit te voeren. Op de opdrachtnemer rust een inspanningsverplichting. De opdrachtnemer dient het werk zo uit te voeren, dat daardoor schade aan personen, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt. De opdrachtnemer is verplicht de orders en aanwijzingen op te volgen die door de opdrachtgever worden gegeven, tenzij deze aanwijzingen als onredelijk en onbillijk worden beschouwd.
2. De uitvoering van het werk moet zodanig zijn, dat de totstandkoming van het werk binnen de overeengekomen termijn verzekerd is tenzij bijzondere omstandigheden zich voordoen. De termijn, binnen welke het werk moet worden opgeleverd, wordt in de offerte vermeld en/of besproken.
3. Indien de aard van het werk hiertoe aanleiding geeft, stelt de opdrachtnemer zich voor aanvang van het werk op de hoogte van de ligging van kabels en leidingen, tenzij dit door bijzondere omstandigheden niet mogelijk is.
4. De opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met de wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege die voor de uitvoering van het werk van belang zijn. De gevolgen die aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen zijn verbonden, komen voor rekening van de opdrachtnemer.
5. De opdrachtnemer is verplicht de opdrachtgever te wijzen op onvolkomenheden in constructies en werkwijzen die door de opdrachtgever voorgeschreven zijn. Ook moet de opdrachtnemer de opdrachtgever wijzen op onvolkomenheden in de door de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op gebreken in door de opdrachtgever ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen en hulpmiddelen, voor zover de opdrachtnemer deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.

Artikel 5: Kostenverhogende omstandigheden

1. Kostenverhogende omstandigheden zijn omstandigheden waarbij bij het tot stand komen van de overeenkomst geen rekening hoefde te worden gehouden met de kans dat zij zich zouden voordoen, die de opdrachtnemer niet kunnen worden toegerekend en die de kosten van het werk verhogen.
2. Kostenverhogende omstandigheden geven de opdrachtnemer recht op vergoeding van de daaruit voortvloeiende gevolgen.
3. Indien de opdrachtnemer van oordeel is dat kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden, dient hij de opdrachtgever hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk of elektronisch op de hoogte te stellen. Vervolgens zullen partijen op korte termijn overleg plegen over de vraag of kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden en zo ja, in hoeverre de kostenverhoging naar redelijkheid en billijkheid zal worden vergoed.
4. De opdrachtgever heeft het recht om in plaats van toe te stemmen in een vergoeding het werk met betrekking tot de kostenverhogende omstandigheden te beperken, te vereenvoudigen of te beëindigen. Het bedrag dat de opdrachtgever in dit geval is verschuldigd zal naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld.
5. Bij blijvende onenigheid omtrent de kostenverhogende omstandigheden, bepaalt opdrachtnemer uiteindelijk of bepaalde omstandigheden wel of niet als kostenverhogend moeten worden aangemerkt.

Artikel 6: Meerwerk en minderwerk

1. Verrekening van meer en minderwerk vindt plaats:

- a) ingeval van wijzigingen in de overeenkomst of in de voorwaarden van uitvoering;
- b) ingeval van afwijkingen van de bedragen van de stelposten;
- c) ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;

2. In geval van wijzigingen in de overeenkomst die door de opdrachtgever gewenst zijn dan wel bij wijzigingen in de voorwaarden van uitvoering kan de opdrachtnemer slechts dan een verhoging van de prijs vorderen, wanneer hij de opdrachtgever tijdig heeft gewezen op de noodzaak van een prijsverhoging, tenzij de opdrachtgever die noodzaak uit zichzelf had moeten begrijpen.

3. Wijzigingen in de overeenkomst dan wel de voorwaarden van uitvoering zullen - behoudens bijzondere omstandigheden - schriftelijk of elektronisch worden overeengekomen. Het gemis van een schriftelijke of elektronische opdracht doet echter niets af aan de aanspraken van de opdrachtnemer en van de opdrachtgever op verrekening van meer en minderwerk. Bij gebrek aan een schriftelijke opdracht rust het bewijs van de wijziging op degene die de aanspraak maakt.

4. Stelposten zijn in de overeenkomst genoemde bedragen, die in de aannemingsom zijn begrepen en die bestemd zijn voor:

- a) het aanschaffen van bouwstoffen/materialen;
- b) het aanschaffen van bouwstoffen/materialen en het verwerken daarvan;
- c) het verrichten van werkzaamheden, die op de dag van de overeenkomst onvoldoende nauwkeurig zijn bepaald en die door de opdrachtgever nader moeten worden ingevuld.

Ten aanzien van iedere stelpost wordt in de overeenkomst vermeld waarop deze betrekking heeft.

5. Bij de ten laste van stelposten te brengen uitgaven wordt gerekend met de aan de opdrachtnemer berekende prijzen respectievelijk de door hem gemaakte kosten, te verhogen met een opdrachtnemersvergoeding van 10%, tenzij anders wordt overeengekomen

6. Indien een stelpost uitsluitend betrekking heeft op het aanschaffen van bouwstoffen, zijn de kosten van het verwerken daarvan in de aannemingsom begrepen en worden deze niet afzonderlijk verrekend, tenzij anders wordt overeengekomen. Deze kosten zullen echter worden verrekend ten laste van de stelpost, waarop de aanschaffing van die bouwstoffen wordt verrekend. Dit gebeurt echter alleen voor zover de invulling die aan de stelpost wordt gegeven hoger is dan die waarmee de opdrachtnemer redelijkerwijs rekening heeft moeten houden.

7. Indien een stelpost betrekking heeft op het aanschaffen van bouwstoffen en het verwerken daarvan, zijn de kosten van verwerking niet in de aannemingsom begrepen en worden deze afzonderlijk ten laste van de stelpost verrekend.

8. Indien in de overeenkomst verrekenbare hoeveelheden zijn opgenomen, en deze hoeveelheden te hoog of te laag blijken om het werk tot stand te brengen, zal verrekening plaats vinden van de uit die afwijking voortvloeiend meer of minder kosten.

9. Indien de opdrachtgever tussentijds opdracht geeft tot het uitvoeren van meerwerk, mag de opdrachtnemer direct het overeengekomen bedrag in rekening brengen, tenzij anders wordt overeengekomen. Het resterende gedeelte zal de opdrachtnemer pas kunnen factureren bij het gereedkomen van het meerwerk of bij de eerstkomende termijnfactuur daarna. Tenzij anders is overeengekomen zal minderwerk door de opdrachtnemer worden verrekend bij de eindafrekening.

10. Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt dat het totaalbedrag van het minderwerk het totaalbedrag van het meerwerk overtreft, heeft de opdrachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van die totalen, tenzij anders wordt overeengekomen.

11. Hogere kosten, verbonden aan wijzigingen in de oorspronkelijke opdracht, worden afzonderlijk in rekening gebracht.

12. Lagere kosten, verbonden aan wijzigingen in de oorspronkelijke opdracht, worden afzonderlijk gecrediteerd.

Artikel 7: Betaling

1. Indien betaling in termijnen is overeengekomen, zendt de opdrachtnemer telkens bij of na het verschijnen van een betalingstermijn de desbetreffende termijnfactuur aan de opdrachtgever toe. De omzetbelasting die de opdrachtgever aan de opdrachtnemer verschuldigd is, wordt afzonderlijk vermeld.

2. Betaling van een ingediende factuur dient plaats te vinden uiterlijk 30 dagen na de factuurdatum, waarbij bij de oplevering alle ingediende termijnfacturen en de facturen met betrekking tot het overeengekomen meerwerk dienen te zijn voldaan, op voorwaarde dat de opdrachtnemer deze facturen tijdig voor de oplevering heeft ingediend. De opdrachtnemer heeft het recht de factuur betreffende de bij oplevering verschuldigde termijn 14 dagen voor de geplande oplevering in te dienen dan wel een afwijkende termijn op te nemen voor de betalingstermijn.

3. Binnen een redelijke termijn na de de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, dient de opdrachtnemer de eindafrekening in.

4. Betaling van het aan de opdrachtnemer verschuldigde bedrag van de eindafrekening dient uiterlijk 30 dagen na de dag waarop de opdrachtnemer de eindafrekening heeft ingediend, plaats te vinden, tenzij anders vermeld en/of het een en ander onverminderd het bepaalde in artikel 12.

5. Opdrachtnemer behoudt zich de eigendom van geleverde zaken voor totdat opdrachtgever volledig aan zijn (betalings)verplichting heeft voldaan.

Artikel 8: Oplevering en onderhoudstermijn

1. Het werk geldt als opgeleverd wanneer de opdrachtnemer heeft medegedeeld dat het werk gereed is voor oplevering en de opdrachtgever het werk heeft aanvaard. Bij de oplevering wordt een door beide partijen te ondertekenen opleveringsrapport opgemaakt, tenzij anders wordt overeengekomen. Een door de opdrachtgever geconstateerde tekortkoming die door de opdrachtnemer niet wordt erkend, wordt in het opleveringsrapport vermeld.

2. Indien de opdrachtnemer heeft medegedeeld dat het werk voor oplevering gereed is en de opdrachtgever niet binnen 8 dagen daarna laat weten of hij het werk al dan niet aanvaardt, geldt het werk als opgeleverd.

3. Indien de opdrachtgever het werk afkeurt, dient hij dat schriftelijk of elektronisch te doen onder vermelding van de gebreken die de reden voor afkeuring zijn. Kleine gebreken, die in de eventuele onderhoudstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot afkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan.

4. Indien de opdrachtgever het werk in gebruik neemt, geldt het werk als opgeleverd.

5. Indien partijen vaststellen dat gelet op de aard of de omvang van de tekortkomingen in redelijkheid niet van oplevering kan worden gesproken, zal de opdrachtnemer na

overleg met de opdrachtgever een nieuwe datum noemen waarop het werk gereed zal zijn voor oplevering.

6. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is het werk voor risico van de opdrachtgever.

7. Door de opdrachtnemer erkende tekortkomingen worden zo spoedig mogelijk hersteld.

8. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, gaat er geen onderhoudstermijn in, tenzij anders wordt overeengekomen.

Artikel 9: Uitvoeringsduur en uitstel van oplevering

1. Indien de termijn, waarbinnen het werk zal worden opgeleverd, is uitgedrukt in werkdagen, wordt onder werkdag verstaan een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag. Werkdagen, respectievelijk halve werkdagen, worden als onwerkbaar beschouwd, wanneer daarop door niet voor rekening van de opdrachtnemer komende omstandigheden gedurende tenminste vijf uren, respectievelijk tenminste twee uren, door het grootste deel van de arbeiders of machines niet kan worden gewerkt.

2. De opdrachtnemer heeft recht op verlenging van de termijn waarbinnen het werk zal worden opgeleverd indien door overmacht, door voor rekening van de opdrachtgever komende omstandigheden, dan wel als gevolg van meer en minderwerk, niet van de opdrachtnemer kan worden geveerd dat het werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd.

3. Bij overschrijding van de overeengekomen bouwtijd is de opdrachtnemer schadevergoeding aan de opdrachtgever verschuldigd. Voor de toepassing van dit lid wordt als dag van oplevering aangemerkt de dag waarop het werk volgens de opdrachtnemer gereed was voor oplevering, mits het werk vervolgens als opgeleverd geldt, dan wel de dag van ingebruikneming van het werk door de opdrachtgever.

Artikel 10: In gebreke blijven van de opdrachtgever

1. Indien de opdrachtgever met de betaling van hetgeen hij ingevolge de overeenkomst aan de opdrachtnemer verschuldigd is in gebreke blijft, is hij daarover met ingang van de vervalddag de wettelijke rente verschuldigd. Indien na verloop van 14 dagen na de vervalddag nog geen betaling heeft plaatsgevonden, wordt een rentepercentage in rekening gebracht conform de de wettelijke handelsrente voor zakelijke contracten dan wel rente voor overeenkomsten volgens de wettelijke rente van consumenten afhankelijk wie opdrachtgever is.

2. Indien de opdrachtgever niet tijdig betaalt, heeft de opdrachtnemer het recht tot invordering van het verschuldigde, mits hij de opdrachtgever schriftelijk of elektronisch heeft aangemaand om alsnog binnen 14 dagen te betalen en die betaling is uitgebleven. Er kan een andere termijn worden overeengekomen. Indien de opdrachtnemer tot invordering overgaat, zijn de daaraan verbonden buitengerechtelijke kosten voor rekening van de opdrachtgever. De opdrachtnemer heeft het recht het bedrag hiervoor in rekening te brengen conform het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten. (BIK)

3. Indien de opdrachtgever hetgeen de opdrachtnemer volgens de overeenkomst toekomt, niet of niet tijdig betaalt, of de opdrachtnemer gegronde redenen heeft om aan

te nemen dat de opdrachtgever het de opdrachtnemer toekomende niet of niet tijdig zal betalen, heeft de opdrachtnemer het recht om van de opdrachtgever genoegzame zekerheid te verlangen.

4. Indien de opdrachtgever enige op hem rustende verplichting niet nakomt, heeft de opdrachtnemer het recht het werk te schorsen tot het moment waarop de opdrachtgever deze verplichting is nagekomen, dan wel het werk in onvoltooide staat te beëindigen. Dit alles mits de opdrachtnemer de opdrachtgever vooraf schriftelijk of elektronisch op deze gevolgen van het niet-nakomen heeft gewezen. Het in de vorige zin bepaalde doet niets af aan het recht van de opdrachtnemer op vergoeding van schade, kosten en rente.

5. Indien de opdrachtgever in staat van faillissement wordt verklaard, dan wel surseance van betaling aanvraagt, dan wel indien ten laste van hem door een derde enig rechtmatig beslag wordt gelegd, tenzij dit beslag binnen een maand, al dan niet tegen zekerheidstelling, wordt opgeheven, is de opdrachtnemer gerechtigd zonder nadere aanmaning het werk te schorsen, dan wel het werk in onvoltooide staat te beëindigen.

6. Indien op grond van dit artikel sprake is van schorsing respectievelijk beëindiging in onvoltooide staat, is het bepaalde in artikel 13 lid 5 van toepassing.

Artikel 11: Geen opschorting van betaling

Indien het uitgevoerde werk niet voldoet aan de overeenkomst heeft de opdrachtgever niet het recht de betaling geheel of gedeeltelijk op te schorten. Het met de opschorting gemoeide bedrag dient in redelijke verhouding te staan tot de tekortkoming. De opdrachtgever meldt schriftelijk of elektronisch de opschorting en de reden daarvan aan de opdrachtnemer.

Artikel 12: Schorsing, beëindiging van het werk in onvoltooide staat en opzegging

1. De opdrachtgever is bevoegd de uitvoering van het werk geheel of gedeeltelijk te schorsen. Voorzieningen die de opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing moet treffen, en schade die de opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing lijdt, worden aan de opdrachtnemer vergoed.

2. Indien gedurende de schorsing schade aan het werk ontstaat, komt deze niet voor de rekening van de opdrachtnemer.

3. Indien de schorsing langer dan 14 dagen duurt, kan de opdrachtnemer bovendien vorderen, dat hem evenredige wordt betaald voor het uitgevoerde gedeelte van het werk. Daarbij wordt rekening gehouden met bouwstoffen, die op het werk zijn aangevoerd, maar nog niet verwerkt zijn. Deze bouwstoffen zijn wel reeds door de opdrachtnemer betaald.

4. Indien de schorsing van het werk langer dan een maand duurt, is de opdrachtnemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen. In dat geval dient overeenkomstig het volgende lid te worden afgerekend.

5. De opdrachtgever is te allen tijde bevoegd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen. De opdrachtnemer heeft in dat geval recht op de aannemingssom, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten. De opdrachtnemer is gerechtigd om in plaats van voorgaande aanspraak 10% van de waarde van het niet uitgevoerde deel van het werk in rekening te brengen. Er kan een ander percentage worden overeengekomen. De opdrachtnemer zendt de

opdrachtgever een gespecificeerde eindafrekening van hetgeen de opdrachtgever als gevolg van de opzegging verschuldigd is, tenzij anders wordt overeengekomen.

Artikel 13: Aansprakelijkheid van de opdrachtgever

1. De opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de juistheid van de door of namens hem verstrekte gegevens.
2. Verschillen tussen de tijdens de uitvoering blijvende toestand van bestaande gebouwen, werken en terreinen enerzijds en de toestand die de opdrachtnemer redelijkerwijs had mogen verwachten, geven de opdrachtnemer recht op vergoeding van de daaruit voortvloeiende kosten.
3. Indien na de totstandkoming van de overeenkomst blijkt dat het bouwterrein verontreinigd is of de uit het werk komende bouwstoffen verontreinigd zijn, is de opdrachtgever aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende gevolgen.

4. De opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem voorgeschreven constructies en werkwijzen, daaronder begrepen de invloed, die daarop door de bodemgesteldheid wordt uitgeoefend, en voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.
5. Indien bouwstoffen of hulpmiddelen, die de opdrachtgever ter beschikking heeft gesteld, dan wel door hem zijn voorgeschreven, ongeschikt of gebrekkig zijn, komen de gevolgen hiervan voor rekening van de opdrachtgever.
6. Indien de opdrachtgever een onderopdrachtnemer of leverancier heeft voorgeschreven, en deze niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert, komen de gevolgen hiervan voor rekening van de opdrachtgever.
7. De opdrachtgever is aansprakelijk voor schade aan het werk en de schade en vertraging die de opdrachtnemer lijdt als gevolg van door de opdrachtgever of in zijn opdracht door derden uitgevoerde werkzaamheden of verrichte leveringen.
8. De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege die na de dag van de offerte in werking treden, komen voor rekening van de opdrachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de opdrachtnemer die gevolgen reeds op de dag van de offerte had kunnen voorzien.

Artikel 14: Aansprakelijkheid van de opdrachtnemer

14.1 Ontwerpaansprakelijkheid

1. In geval van tekortkomingen in het ontwerp, is de opdrachtnemer hiervoor slechts aansprakelijk voor zover deze tekortkomingen hem kunnen worden toegerekend. De opdrachtgever moet kunnen bewijzen dat de opdrachtnemer hiervoor aansprakelijk is.
2. De aansprakelijkheid van de opdrachtnemer op grond van het vorige lid is beperkt tot het voor het verrichten van de ontwerpwerkzaamheden overeengekomen bedrag. Indien geen bedrag is overeengekomen, is de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer beperkt tot 5% van de aannemingssom. Er kan een ander percentage worden overeengekomen.
3. De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van drie jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn.

14.2 Aansprakelijkheid gedurende de uitvoering van het werk

1. Het werk en de uitvoering daarvan zijn voor verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer met ingang van het tijdstip van aanvang tot en met de dag waarop het werk is opgeleverd of als opgeleverd geldt.
2. Onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de overeenkomst of de wet is de opdrachtnemer nimmer aansprakelijk voor schade aan het werk, tenzij er sprake is van schuld dan wel grove opzet. Schade als gevolg van buitengewone omstandigheden kunnen de opdrachtnemer niet worden toegerekend. Met de voorgaande zin wordt dan vooral overmacht bedoeld.
3. De opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade aan andere werken en eigendommen van de opdrachtgever voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de opdrachtnemer, zijn personeel, zijn onderopdrachtnemers of zijn leveranciers.

4. De opdrachtnemer vrijwaart de opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de opdrachtnemer, zijn personeel, zijn onderopdrachtnemers of zijn leveranciers.

14.3 Aansprakelijkheid na oplevering

1. Na de dag waarop het werk als opgeleverd geldt, is de opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk.

2. Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek:

a. dat in de onderhoudstermijn aan de dag is getreden en dat redelijkerwijs niet bij oplevering door de opdrachtgever onderkend had kunnen worden, tenzij de aannemer aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan de opdrachtgever kan worden toegerekend;

b. dat na afloop van de onderhoudstermijn aan de dag is getreden, dat redelijkerwijs niet bij oplevering door de opdrachtgever onderkend had kunnen worden en waarvan de opdrachtgever aannemelijk maakt dat het gebrek met grote mate van waarschijnlijkheid moeten worden toegeschreven aan een omstandigheid, die aan de aannemer kan worden toegerekend.

3. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub a bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van twee jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn.

4. De rechtsvordering uit hoofde van het in lid 2 sub b bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Ingeval het in het in lid 2 sub b bedoelde gebrek echter als een ernstig gebrek moet worden aangemerkt, is de rechtsvordering niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van tien jaren na het verstrijken van de onderhoudstermijn. Een gebrek is slechts dan als een ernstig gebrek aan te merken indien het werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten, dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.

14.4 Overige bepalingen

1. De opdrachtgever is in de gevallen als voorzien in de artikelen 15.1 tot en met 15.3 verplicht de opdrachtnemer van het gebrek binnen redelijke termijn na ontdekking mededeling te doen en de opdrachtnemer de gelegenheid te geven binnen een redelijke termijn voor diens rekening toerekenbare tekortkomingen en/of gebreken, waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is, te herstellen/op te heffen.

2. Indien de kosten van herstel voor een gebrek of van het opheffen van een tekortkoming waarvoor de opdrachtnemer aansprakelijk is niet in redelijke verhouding staan tot het belang van de opdrachtgever bij herstel, is de opdrachtgever niet gehouden over te gaan tot schadevergoeding.

Artikel 15: Buiten toepassingverklaring

Indien enige bepaling van deze algemene voorwaarden nietig is, wordt vernietigd of anderszins buiten toepassing wordt verklaard, blijven de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden volledig van kracht en zullen opdrachtgever en opdrachtnemer in plaats van de nietige, vernietigde of buiten toepassing verklaarde bepaling een bepaling ter vervanging overeenkomen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige, vernietigde of buiten toepassing verklaarde bepaling in acht zullen worden genomen.

Artikel 16: Geschillen

1. Voor de beslechting van de in dit artikel bedoelde geschillen kunnen partijen een beroep doen bij de gewone Nederlandse rechter, tenzij de kantonrechter bevoegd is.
2. Geschillen die tot de competentie van de kantonrechter behoren kunnen aan de bevoegde kantonrechter worden voorgelegd.
3. Op alle overeenkomsten met opdrachtnemer is Nederlands recht van toepassing.